

kommende var en Mand, hvis Fader eller Broder allerede var Mester, saa var det en Selsøge, at han ogsaa skulde være det; man gjorde da ikke store Omstændigheder, men kom der fra en anden By en Mand, som vilde ned-sætte sig der, og altsaa vilde gjøre Mesterstykke, var hele Raaget enigt om, at han var en Fuster, og at han maatte dumpe ved Examen, thi saaledes kalder jeg det. Man fældede Dommen forud, før man saae, hvad han kunde præstere; thi, at han vilde driste sig til at komme der, hvor der var Mestre nok i Forveien, det var forvovent. Det Samme er nu Tilfældet med det her omhand-lede Raagsvæsen; thi Ministeren har selv sagt, at Statsseminarierne vilde lide ved Indret-ningen af en almindelig Examenscommission. Da Lovforslaget om Næringsfriheden i sin Tid kom ind her, raabte alle Raagsmestere paa, at nu vilde der kun blive Fustere i de forskjellige Næringsvete, og at det alene skuldes Raagsvæsenet, at Industrien blomstrede. Det Samme høre vi her, nemlig at, hvis vi ikke opretholde Seminarielaaget, vil Uddannelsen af Skolelæ-rere tabe sig og blive til Intet, saaledes at vi kun vilde faae aduelige Subjecter til Almue-skolelærere. Den ene Nitring, at det skulde staae Statsseminarierne, naar man oprettede en almindelig Examenscommission, maatte have overbevist mig — hvis jeg ikke allerede havde været det i Forveien — om dette Lov-forslags fuldstændige Berettigelse. At det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Steen) hittede noget Saadant, undrede mig ikke saameget, men at den ærede Mini-ster, der dog skulde staae noget høiere og see Sagen mere fordomsfrit, kan sige det, undrer mig. Det viser mig, at Ministeren ikke tør lade Statsseminarierne udholde den Concurrence med de private Seminarier, som en saadan Commissions Oprettelse vil medføre. Han har en Følelse af — og han har selv sagt det —, at de ikke vilde kunne taale denne Con-currence, men da han vil opretholde dem, skulle vi ikke have denne Examenscommission. Naar man paa den ene Side roser Statsseminarierne og siger, at vi ikke trænge til en friere Udvik-ling, da de vilde faae gode Frugter af deres Virksomhed, at vi ikke behøve at søge Frugterne andetsteds, og naar man paa den anden Side

siger, at man ikke tør lade Statsseminarierne udholde Concurrencen med de private Semi-narier, maa den ene af disse Paastande være urigtig; begge kunne ikke være rigtige, og, hvis jeg derfor ikke havde været ivrig før, vilde jeg være det nu, for at faae en saadan Examens-commission. Hvis det da viser sig, at Stats-seminarierne ikke kunne levere saa gode Lærere som de private, kunne vi roligt stemme for at nedlægge, ikke to Seminarier, men dem alle.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Jeg troer dog, at der er et Treble, og det er, at Ingen har sagt — idetmindste har jeg ikke — at jeg ikke turde lade Statsseminarierne prøve en saadan Con-currence ved en fælles Examenscommission; dette har jeg ikke sagt og ikke meent, og sølgelig falder altsaa dette Argument, som den ærede Taler har villet søge i mine Udtalelser, bort. Jeg er fuldstændig overbevist om, at Stats-seminarierne, hvis en saadan Concurrence skulde komme istand, da vilde vide at hævde, at de ere de bedste af den Slags Underviisningsan-stalter, som vi endnu have.

Steen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Steen: Hvad den ærede Folkethings-mand for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) angaaer, da skal jeg ikke ind-lade mig paa de Bemærkninger, han gjorde med Hensyn til Raagsvæsenet. Jeg vil blot sige, at det ærede Medlem stillede de oeco-nomiske Hensyn lige med de høiere aandelige, og dette har jeg altid søgt at modarbejde her i denne Sal. Forresten har jeg det Uheld at mishage det ærede Medlem, naar jeg udtaler mig; fordi jeg tillader mig at fremsætte mine Meninger skarpt og bestemt, kalder han det at hævde sig. Jeg har forøvrigt ikke sagt om Rigsdagen, at den havde gjort Overgreb eller vist Tilbøjelighed til at gjøre Overgreb paa Administrationens Omraade. (Stemmer: Jo, jo.) Ja det er jo muligt, men saa er det en-